

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye’de çocuk emeği kullanımı ve sokakta çalışmak zorunda kalan çocuklar sorununun gerçek boyutlarının ortaya çıkarılması, bu çocukların sorunlarının belirlenerek çocuk işçiliğini önleyici etkin politikaların oluşturulması ve gerekli yasal düzenlemelere dayanak oluşturulması amacıyla Anayasa’nın 98 inci ve TBMM İçtüzüğü’nün 104 üncü ve 105 inci maddeleri gereği, bir Meclis araştırması açılmasını arz ederiz.

20.11.2012

Saygılarımızla.

3
Haydar Akar
Kocaeli Mv.

2
Ali Serinç
Gaziantep Mv.

Dr. Sezgin TANRIKULU
İstanbul Milletvekili

4
Dr. Cevat DİNÇER
İstanbul Milletvekili

5
Gürkut AKAR
Antalya Mv.

7
Ali SARIBAŞ
Çanakkale Mv.

6
İlhan DEMİROZ
Bursa Mv.

8
Turgay DAVELİ
ADANA

9
Hüsnü Güneş
Kocaeli Mv.

12
Namik HAVATZ
Balıkesir

11
Hüseyin ÇELİK
İzmir

10
DOĞAN ŞATAY
MİĞDE

GEREKÇE

Çocuk emeği kullanımı Türkiye'nin de tarafı olduğu Birleşmiş Milletler, Uluslararası Çalışma Örgütü, Avrupa Birliği'nin ilgili sözleşmeleri ve İş Kanunu tarafından yasaklanmıştır.

Türkiye mevzuatı gereğince, ilköğretimi tamamlamış ve 15 yaşını doldurmuş çocuklar ancak kendilerine uygun işlerde çalıştırılabilmektedir.

Çocuk işçiliği konusunda 2005 yılında kurulan Meclis Araştırması Komisyonu TBMM Başkanlığı'na sunduğu sokakta yaşayan/çalışan çocuklar hakkındaki raporunda, anayasa ile belirlenmiş bir görev olan, çocukların korunması konusunda ilgili kurum ve kuruluşların yetersiz kaldığı, bu sorunun göç ve işsizlik başta olmak üzere, ekonomik ve sosyal sorunlarla bağlantılı olduğu ve birçok devlet kurumunun sorumluluk alanına girmesi sebebiyle, çözümünün çok boyutlu bir çalışma gerektirdiği vurgulanmıştır.

Hükümet çocuk emeğinin sömürülmesine seyirci kalmakta ve denetim mekanizmalarını çalıştırmamaktadır. Çocuk işçiliğinin önlenmesi çalışmalarında izleme ve veri toplama, değişimleri kayıt altına son derece önemli olmasına rağmen 2006 yılından bu yana çocuk işçiliği ile ilgili resmi istatistikler toplanmamaktadır, bu durum sorunun boyutlarını kamuoyunun bilgisinden kaçırarak isteyen AKP hükümetinde rahatsızlık yaratmamaktadır.

Çocuk işçiliği konusunda yapılan alan araştırmaları sonuçlarına dayanan tahminlere göre verilen rakamlar 1 milyon ile 4 milyon arasında değişmektedir.

Türkiye'de halen yaklaşık 650 bin çocuğun, Uluslararası Çalışma Örgütü kriterlerine göre en kötü çalışma biçimleri olarak belirlenen mevsimlik tarım işçiliği, kayıt dışı kentsel işletmeler ve sokakta çalıştırılmakta olduğunu gösteren araştırmalar mevcuttur.

AKP iktidarları döneminde hızla artan yoksulluk, çocuk emeği kullanımını yaygınlaştırmaktadır. Yoksulluğun çocuk emeği kullanımı sorununu ne kadar büyüttüğü konusunda ise kamu otoriteleri net verilere sahip değildir.

Çocuk emeği sömürüsünün sadece yasaklamalar ile çözülemediği ve çocuk emeği kullanımının ülkelerin yapısal sorunlarından kaynaklandığı bilinmektedir. Türkiye'de çocuk emeği kullanımını ortadan kaldırmak, sorunu körikleyen ekonomik ve sosyal koşulların tespiti ve etkin önleyici mekanizmaların geliştirilmesi ile olanaklı olacaktır.

Araştırma önergemiz ile sorunun boyutlarının 2005 yılından beri geçen 7 yıl boyunca yapılan uygulamaların çocuk işçiliği sorununu hangi boyutlarda etkilediğinin ortaya çıkarılması da arzulanmaktadır.

